

3-9

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,20.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

L'esquerra de Catalunya

La Conferència d'Esquerres ha tingut un resultat que no és el que tots desitjàvem, però que no és per això menys apreciable.

La Conferència d'Esquerres la va iniciar la joventut. Es obra de les darreres promocions republicanes, les pertanyents sobretot a les professions liberals: Lluhi i els xicots de "L'Opinió", Pujol i Font, l'Antoni Vilalta, el doctor Dencàs, etc.

Amb aquesta raó n'hi havia prou perquè els que estimen els ideals d'avantguarda la veiéssim amb els millors ulls.

Era, a més, un assaig de canalització de les aspiracions populars i d'unificació de les forces democràtiques en la lluita electoral propera, i això a nosaltres encara ens la feia més interessant.

No s'ha arribat a convèncer els d'Acció Catalana de la necessitat de conservar, en les eleccions, el front únic, que per a la revolució es va constituir a Catalunya i a Espanya.

Fora de Barcelona el front únic segueix indestructible. Ací, als interessos de partit hom sacrifica el bé general.

El senyor Nicolau d'Oliver va acceptar una cartera de ministre espanyol d'un gabinet en què ell era l'únic catalanista. A Barcelona els amics del senyor Nicolau, amb els republicans espanyols i catalans d'esquerra, no hi volen tenir tractes. Franca-ment, no veiem la lògica d'aquesta conducta.

L'Esquerra de Catalunya no aconseguirà fer cedir al republicanisme dretista, que va a l'elecció només amb els ulls fets en les actes i que vol de totes passades assaltar l'Ajuntament de Barcelona.

No hi fa res. L'esquerra té força pròpia i no necessita crosses per a caminar. Fusionats Estat Català, Partit Republicà Català, "L'Opinió" i els altres elements de la Conferència, han d'intentar ara ràpidament una aproximació amb els republicans que han quedat fora del pacte.

Les forces d'esquerra, ben intel·ligenciades i ben conduïdes, són suficients per a donar la batalla als vells monàrquics de la Lliga i als nous republicans de la seva cursal.

rar-nos els plats pel cap de la manera més fàcil de món.

Les qüestions ètiques i morals que ens atenyen, les idees que commuen el món; el socialisme, el comunisme; l'estructuració política del nostre poble; el nacionalisme, l'autonomia; els problemes de la post-guerra; la crisi, l'economia, l'obrerisme, malgrat que ens interessin a tots per un igual d'una manera particular i contundent, reclamant cabdals solucions, amb apreciacions i concepcions diametralment oposades les unes de les altres, no sabem posar-hi la fi adequada.

Malgrat que els aires renovadors de més enllà de les fronteres esbatanen el nostre

esperit i que l'hora de la nostra lliberació i redempció truca a les portes closes de la nostra ànima, som encara com els jueus de la llegenda, que van pel món barallats els uns amb els altres, per l'esperit de la discòrdia...

SALVADOR MAJÓ

No som nosaltres, no és un grupet, no és un petit sector d'opinió... Es tota Espanya qui vol la REPÚBLICA!

Una paraula, un ideal: República!

L'esperit de la discòrdia

Diu una dita antiga que l'obra de l'home, amb tot i ésser bella i magnífica, no és mai perfecta, perquè l'esperit de les males passions que nien també en la seva ànima no li deixen assolir aquell grau de puresa i d'excelsitud que hauria d'ésser seu.

En els pobles i les col·lectivitats d'arreu de la terra, en els segles i segles que fa que volta el món, en totes les accions, en tots els moviments espectaculars i formidables que s'han succeït en les planes de la Història, hi ha hagut sempre per entremig l'esperit de la discòrdia.

Malgrat la voluntat dels homes, malgrat l'epopeia de les accions i l'heroïcitat de les lluites, sempre la discòrdia, posant-se per entremig, ha estat l'esperit de contradicció que ha fet fracassar les grans gestes i ha estat la precursora de les grans derrotes i de les grans hecatombes de la civilització.

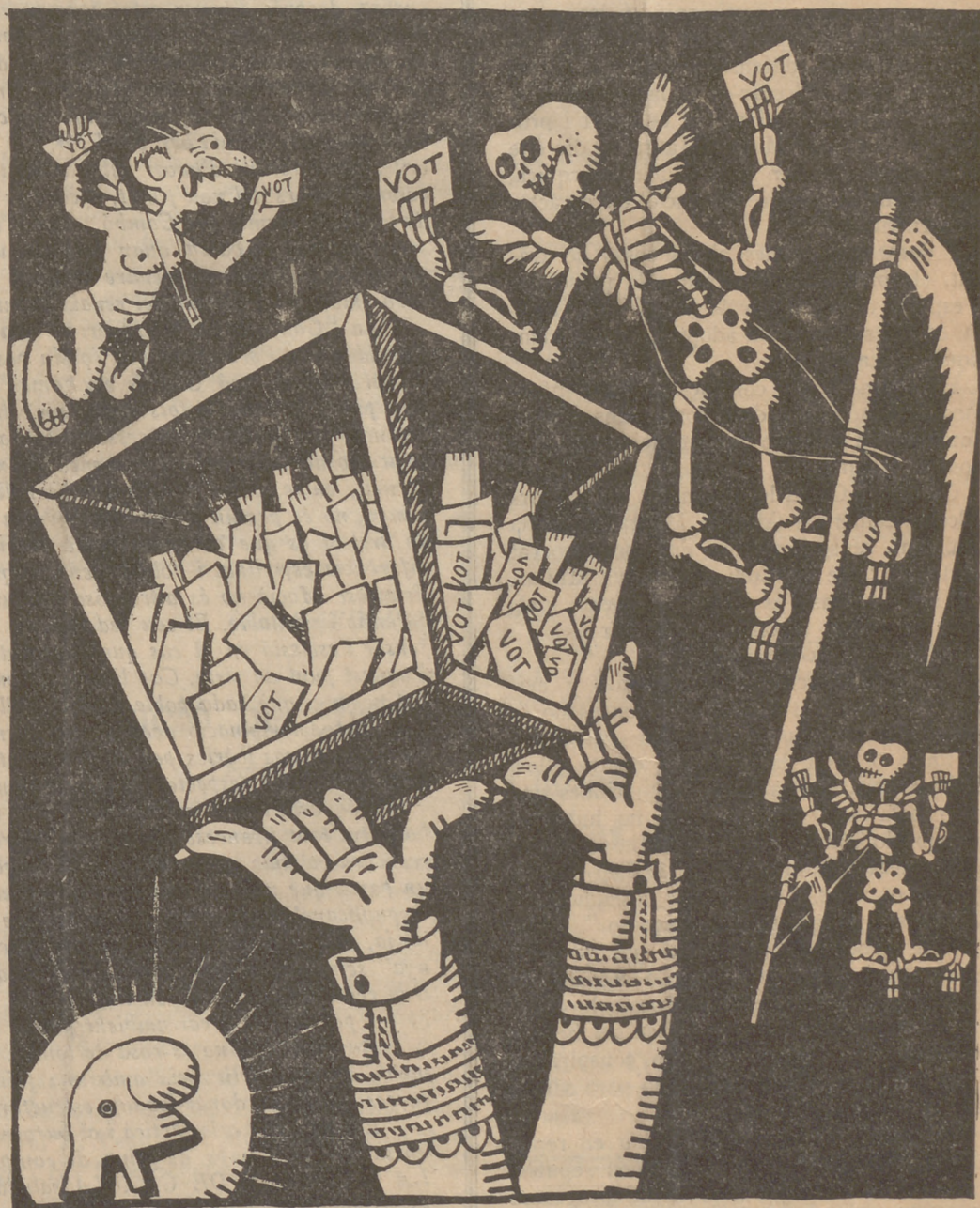
En el nostre país, en la nostra terra, malgrat l'estretor de llurs fronteres i del seu perímetre reduït, sempre l'esperit de la discòrdia ha estat per nosaltres els catalans el mal fat i el fatal signe del destí que ens ha amargat l'existència i ens ha fet ésser el que som.

La nostra història, tan llarga i tan agitada, n'és ben plena, de fets que demostren que l'individualisme de la nostra gent ha fet que en tots moments ens hàgim barallat com a feres en lluites intestines, en lloc d'unir-nos tots i lluitar junts per a conquerir aquelles fites i aquells drets que ens són tan preuats.

De des dels alborns de la reconquesta fins a la plenitud de la nostra grandesa, passant per la decadència i en els moments actuals, és una cadena llarga, interminable, en què la discòrdia, niant en la nostra ànima com un manyoc de serps, ens ha fet passar els anys, la vida, i els segles, barallant-nos els uns amb els altres de la manera més pobra del món.

Mentre arreu de l'univers els pobles, sacudint-se de la modorra que els entumia, reclamen la llibertat i les multituds trenquen les cadenes de l'esclavitud que les oprimeix, aquí en el nostre país ens tapem les orelles i, traitant els nostres sentiments, ens tornem bútxares de les nostres quimeres i de les nostres aspiracions.

Amb la presumpció del nostre caràcter altiu i fent gala de la nostra mentalitat, ens passem la vida teoritzant i fet filosofemes els uns més que els altres i acabem per ti-

L'emblema de la sinceritat electoral

Del moviment revolucionari

Del Consell de Guerra contra els firmants del manifest republicà

En el Palau de Justícia, de Madrid, va celebrar-se, els dies 20, 21 i 22 d'aquest mes, el Consell de Guerra contra els senyors Alcalà Zamora, Miquel Maura, Fernando de los Ríos, Alvaro de Albornoz, Largo Caballero i Santiago Casares, firmants del manifest que va circular durant els dies del passat mes de desembre, quan l'intent revolucionari.

Utilitzant cotxes automòbils i acompanyats dels seus defensors, sota paraula d'honor, els processats anaren al Palau de Justícia seguits d'algunes motocicletes del cos de seguretat i un camió amb deu parelles de la guàrdia civil.

A les tres de la tarda del 20, quedà constituït el Consell, sota la presidència del general Burguete, qui, en ordenar entrar els processats i fer-ho aquests, tot el públic i els lletrats que hi havia a la sala es posaren drets en mig del més profund silenci. Era una de les mostres de respecte que es tenia pels homes que sacrificaren, ara fa dues mesades, el seu benestar per posar-se al costat del poble.

Llegit el sumari pel relator, i l'acusació fiscal, es procedeix a la lectura de les declaracions dels processats, les quals totes coincidiren en haver aprovat el text del manifest i autoritzar la seva signatura, al peu del mateix. Afegeixen que la seva col·laboració fou demanada per forces militars, la representació autoritzada de les quals els fou mostrada, i que es neguen a denunciar llurs noms perquè tenen compromeses les seves paraules d'honor. No poden dir els noms, però diuen que són generals, caps, i oficials de totes les armes i cossos pertanyents a les diverses guarnicions.

Es llegeix l'escrit d'acusació fiscal, en el qual són demanats quinze anys de presó pel senyor Alcalà Zamora i vuit per a cada un dels altres processats, amb l'accessòria d' inhabilitació absoluta durant la condemna.

Declaren alguns testimonis, i les seves declaracions són aprofitades pel senyor Ossorio i Gallardo, defensor del senyor Alcalà Zamora, per adreçar-se a la presidència, dient: "Queda taxativament establert i provat que el senyor Miquel Maura va dir que es tractava d'evitar la revolució anàrquica, mitjançant una altra revolució de caràcter constructiu."

I després d'algunes altres coses de tràmit, els processats tornaren a la presó per a esperar el segon dia del Consell de Guerra, en el qual es varen adoptar, també, idèntiques precaucions.

La segona sessió començà amb els informes dels advocats defensors. Ens plaurà donar-ne un extracte per a coneixement dels nostres lectors.

Ossorio i Gallardo, defensant els senyors Alcalà Zamora i Miquel Maura, informa oralment, sense llegir llur defensa, emparat per cert article del Codi de Justícia Militar. La seva defensa és llarga, eloqüent, i alguns passatges mereixen reproduir-se.

Entre altres coses, digué:

"El primer acte de su honrada y evidente voluntad está en haber confesado la paternidad del manifiesto, que constituye la única base de la acusación contra ellos. No hay más cargos en las actuaciones que su propia confesión. Si ellos no hubieran reconocido como suyo el manifiesto, no se les hubiera podido procesar. Insisto en que no hay otro cargo contra mis defendidos ni contra sus compañeros de proceso."

"Los procesados, es cierto que declaran que conspiraban para dotar a España de un orden jurídico que, desde hace ocho años, no existe en nuestro país; y de los hechos procesales se deduce que no conspiraban para perturbar ni destruir, sino para vindicar el derecho y la ley."

"¿Dónde está el delito? Pensar en republicano no es delinquir; hablar en republicano no es delinquir; trazar un programa de Gobierno para la República futura, no es delinquir; escuchar llamamientos para que no sea caótica la República no es delin-

quir; redactar una proclama y esperar el momento oportuno para imprimirla no es delinquir."

"Vuelvo a preguntar, ¿dónde está aquí el delito? Y si todo ha de quedar reducido a la redacción de un documento que no dejó de ser inédito por la voluntad de los acusados, téngase también la franqueza y el valor de reconocer que eso no es delito ninguno, y de pedir una sentencia absolutoria, aunque les desagrade a ciertos elementos descendientes legítimos de aquellos otros que en 1867, después del fusilamiento de los sargentos de San Gil, pedían "más sangre", "más sangre", inspirando al general O'Donnell la frase memorable de que por tal camino de crueldad, la sangre que reclamaban, si se les daba toda, llegaría a la alcoba de la reina y la ahogaría."

"Apartando la atención de cualquier tentación política, y circunscribiéndose a un orden estrictamente jurídico, debe recordar que al sublevarse el 13 de septiembre de 1923 el señor marqués de Estella, contra la organización constitucional de España, brotó en Madrid un Directorio constituido por los señores generales Dabán, Cavalcanti, Berenguer (don Federico) y Saro, el pri-

mero fallecido. ¿Por qué los tres señores supervivientes — apartando con todo respeto la memoria del general Dabán — pueden ser hoy capitanes generales de Castilla la Nueva, Castilla la Vieja y Andalucía? Sencillemente; porque el día que se constituyeron en Directorio ya no había en España Constitución ni Poder legítimo al que obedecer, sino contra el que sublevarse. Si no se entendiese así, esos tres señores generales, hubiesen sido sometidos a procedimiento, y quizá ahora estuvieran cumpliendo condena en un penal. No lo están, porque su acto no fué rebelde, porque al realizarlo ya no había Constitución."

"La Constitución estaba destrozada, aniquilada, pulverizada. Los españoles no tenemos garantía alguna de nuestros derechos políticos e individuales."

"¿Quien se rebela contra tal Estado, deprime la Constitución o la defiende? ¿Es rebelde o legalista? ¿Niega la causa jurídica o es su reivindicador?"

"La Dictadura se mantuvo seis años y medio con protestas constantes y generalizadas. Frente a ella actuaron el capitán general del Ejército, el teniente general más

antiguo, los artilleros de Ciudad Real y Pamplona, las Universidades, los Ateneos, las Academias, la mayor parte de la Prensa, las organizaciones obreras. Porque se trataba de un catedrático que había hecho un discurso antidictatorial, asistió a un banquete un general que se llama don Dámaso Berenguer."

"El Rey y el pueblo no son partes iguales. Es el pueblo único señor de soberanía. No así el Rey. Este debe rendirse a la voluntad general. Por esto mismo el pueblo no falta al pretendido pacto político cuando revoca sus poderes al Rey."

"Condenados o absueltos, yo pido para ellos el respeto y consideración que se merecen. Distanciado de su credo político, contradictor sistemático de las sugerencias que me hacían para que me hiciese republicano, reconozco que buscaban, ansiosamente, el orden público y el orden social. No pienso en su error político, sino en la nobleza de sus convicciones. No quiero ocultar el orgullo que me produce ver que, para triunfar o para perder, hay un grupo de hombres de toga que saben arrostrarlo todo en vindicación de un derecho reconocido, hasta sus afecciones más íntimas y respetables, recorriendo sin egoismos y sin miedo su camino con el honor, en demanda de justicia."

Del senyor Sánchez Román, defensor del senyor Largo Caballero:

"Ciertamente que la policía ha suministrado en esta causa la intervención de un Comité revolucionario, pero la misma prudencia ha desacreditado su dicho; no otra significación puede darse al sorprendente resultado que asoma a los folios de estas actas. Con su primer oficio el director general de Seguridad envía detenidos a disposición del instructor varias personas que titula cabezas del complot revolucionario. En las mismas figuran los señores Valle Inclán, Ortega y Gasset, Palomo, Vidal y muchos más. Se ofrece también, en corroboración con la denuncia, el archivo de confidencias, más costosas que verdaderas, las que no confirman la torpe especie denunciada, para transformarse en fuente de adjetivos inadecuados y degradantes para las personas falsamente denunciadas por la policía, titulando a los socios del Ateneo "chiquillería pseudointelectual", "capitán Araña"; a ciertos hombres respetables "pobres diablos".

"Puede decirse, sin divorciarse de la verdad, que se atentaba contra una Constitución del Estado que el 13 de septiembre de 1923 fué atropellada y escarnecida y no en suspenso, como dice el fiscal en su informe. Rebelarse contra una Constitución muerta es un crimen imposible por inexistencia de objetivo delictivo. Tampoco puede ser rebelión el hecho de alzarse contra Alfonso XIII; es rebelde quien se alza en armas contra el Rey constitucional de España."

"Todo español sabe que en breve plazo labrará en Europa una Monarquía menos y una República más."

Del senyor Bergamín, defensat a Fernando de los Ríos:

"Sostengo que sólo puede tratarse del Código Penal de 1870, el único verdaderamente vigente, pues el Código de 1928 es un Código "galaico" o "de don Galo". (Grans rialles).

España, con relación a la Constitución, se encuentra frente a un cadáver, y sólo conocemos un caso de cadáver (grans rialles i crits, en to baix, en el públic, de "García Prieto, García Prieto".)

La senyoreta Victòria Kent, defensora de Alvaro de Albornoz, va dir, entre altres coses:

"No puede considerarse a mi defendido como responsable de un delito contra la forma de Gobierno establecida por la Constitución, pues resulta que la Monarquía

La conferència d'esquerres

Ja ha estat celebrada la Conferència d'Esquerres. Què n'ha sortit? N'ha sortit un partit nou. Es evident que sembla una mica estrany que, després d'haver estat votada la nova constitució de l'Esquerra Republicana, encara subsisteixin l'Estat Català i el Partit Republicà Català; és evident que sembla una mica especial i curiós que, un cop acceptada la disciplina d'un Directori, encara subsisteixin les autonomia comarcals; és evident que sembla una mica singular que tot això estigui encara d'una manera gairebé poc centrada, però això és natural i fins necessari. Es el començament de tots els partits polítics; és el començament de tots els viatges. Quan es celebrà la Conferència Nacional Catalana, els elements que la duïeren a terme pertanyien a la "Joventut Nacionalista de la Lliga Regionalista" i, encara, després d'haver estat aprovat el reglament i la constitució del nou partit llavors dit d'"Acció Catalana", els elements organitzadors, tant els ponents com els assembleistes, continuaren figurant dins de la disciplina de la "Joventut Nacionalista" de la "Lliga Regionalista", fins que els en varen treure. També llavors els moments foren confusos, singulars, curiosos, especials, estranys, etc.; també llavors no es comprenia ben bé el per què i el com, després d'haver estat acceptat un criteri directorial, d'haver estat constituït un partit, els ponents i els que devien ésser directors del nou partit, encara es mantenien sota la tutela del Comitè polític de la Lliga format per Cambó, Abadal i Duran. Però més tard, quan foren expulsats o donats de baixa, quan passaren uns dies s'acleariren els fets, es conegueren els homes i pogué emprendre la tasca política dels joves de llavors, poc polítics, però emocionats davant del renaixement catalanista del país.

La "Conferència d'Esquerres" ha estat el que devia ésser: una reunió de coincidències. Però abans que fossin possibles aquestes coincidències, calia mostrar l'esperit de cadascú. Si tots els homes que hi anaren no haguessin manifestat els seus punts de vista, si tots haguessin estat de bell antuvi d'acord, no calia la "Conferència". Aquesta era necessària per arribar a un comú denominador. Aquest ha estat acordat; aquest, a més a més, ha nomenat el seu directori, i aquest directori, format, entre altres acusades personalitats, per Francesc Macià i Marcellí Domingo, no és pas un bric-à-brac, ni una confusió, sinó una veritable unió de fet i de dret. I és que entre Francesc Macià i Marcellí Domingo no hi ha pas gaire diferència espiritual i política, encara que, a jutjar simplement, existeixi. De fet, Francesc Macià no és altra cosa que un federal, però un federal pur, un federal autèntic i veritable. El seu federalisme bilateral i sinallagmàtic, el duu fins a defensar l'escissió en el cas que l'autodeterminació catalana arribés a la consecució d'aquest punt de vista. Cap liberal del món, cap esperit democràtic del món, no es pot negar a què cada poble disposi d'ell mateix com a ell li plagui. Però en el cas que l'autodeterminació decidís, per exemple, la continuació del seu lligament amb els altres països ibèrics per un lligament estructurat i definit, també és evident que Francesc Macià respectaria l'autodeterminació catalana.

I aquesta teoria indiscutible en la teoria i en la pràctica liberal l'accepten de bon grat tant Francesc Macià com Marcellí Domingo. La "Conferència d'Esquerres" ara cal que estructurari la seva força, ara cal que prepari el seu moviment. És un partit que neix en una hora d'inquietud revolucionària. El seu nom "Esquerra Republicana" indica ben clarament que va a cercar l'ajut dels obrers, de la classe mitja, dels sotmesos a totes les injustícies. Ara l'"Esquerra Republicana de Catalunya" sembla que pren part a les eleccions catalanes. Ens sembla molt bé. Tant si treu regidors com si no en treu, el que farà l'Esquerra Republicana de Catalunya és fer política, és crear ambient polític nou.

Aquesta obra no és cosa de temps. Aquesta obra és cosa de dies. Dissortadament, el nou partit neix amb una feina a fer ràpidament: organitzar les seves forces electorals, donar-los una estructura i acudir a la lluita electoral immediata.

Es, més que a la tàctica i al burocratisme, a l'emoció popular a la que demana un sacrifici de temps, de feina, de comprensió. I és per això, per aquesta raó, que LA CAMPANA DE GRACIA saluda aquesta força que ve a donar un lligament espiritual a tota aquella força dispersa republicana de Catalunya que sent amb molta més intensitat que un partit centrista els ideals de Democràcia i Llibertat.

constitucional es la únicament protegida por el Código, y la Monarquía absoluta no queda amparada por dicho Código, sino que es delictiva."

Del senyor Jiménez de Asúa, defensor de Casares (Santiago):

"Cuanto figuraba en el manifiesto lo hubiera suscrito espiritualmente el más conservador y pacífico de los ciudadanos. Todo español, cuando se enciende en su primera edad la luz del entendimiento, sabe que en España se vive en régimen de arbitrariedad y que la Monarquía es de hecho absoluta. Todo ciudadano lo sabe y lo dice, aunque, para impedir se proclame, se han dispuesto los famosos artículos 257 y 250 del Código espúreo, con que se castiga a cuantos injurian la autoridad de los ministros u ofendan, calumnien o amenacen, con o sin publicidad, al rey, o censuren la responsabilidad de los actos de gobierno. En España, la norma de cultura es hoy antidinástica y afirmativamente republicana."

"Pero es que cuando hay magnates obedecidos que creen que con el Ejército, con la Guardia civil y con la Marina son inexpugnables, ¿qué camino le queda al que ama a su patria para salvarla? Un país en esas condiciones, que no tiene camino legal, tiene que imponerse, y para ello tiene que destruir al Ejército, y el hombre que ama a su patria y ama a su Ejército tiene que pedirle a éste que facilite la voluntad nacional."

"Así como hoy comparecemos nosotros aquí por lo que pensábamos hacer, otro día vendrán los que son procesables por lo que han hecho".

"La mera tenencia de autoridad no es un título de legitimidad; ni el perjurio ni la alta traición pueden ser título de legitimidad nunca."

Acabada la defensa, el fiscal va a mantener les seves acusacions i el senyor Ossorio i Gallardo parlà novament, aquesta vegada en nom de tots els advocats defensors. Digué:

"Que als pobles on es proclamà la república es mantingué l'ordre, i afegeix:

—Aquesta pot dir-se que ha estat la característica del moviment. El fiscal ha de tranquilitzar-se en veure esvanides les seves sospites comunistes, com jo voldria que se'm tranquilitzés amb l'absolució dels processats. Jo tinc fe en que el dia que es deixi actuar lliurement als espanyols, Espanya serà tan gran com mereix. (Aquestes paraules són acollides amb grans aplaudiments per part del públic.)"

Preguntats els processats si han de fer alguna manifestació, a excepció d'un, tots digueren que sí. El senyor Alcalà Zamora parlà bastant, i d'ell són les següents paraules:

"¡Feliz España, en que no se ha llevado a la cárcel ningún otro ministro, y tranquilo yo, si su redención se consiguiese conmigo!"

En toda la historia constitucional de España sólo ha habido una carne constitucional y de cárcel, y ha sido la mía.

Todos los demás ministros se han paseado por la calle, y hasta se han permitido comentar mi actitud.

¿Soy yo merecedor de esto?

Señores del tribunal: es un fallo inicuo. Sólo ha habido un ministro merecedor de la cárcel: yo.

Unos días ha pasado en ella también mi defensor, y otros el general Aguilera. En España sólo van a la cárcel los ministros que defienden la dignidad del país.

No alcanza a este tribunal el acierto o error de las condenas dictadas. Si ésta que dicte es condenatoria, será la pauta para los Consejos que queden.

Dicte el Consejo la pena que crea, aun cuando la amnistía sea posible. ¿Amnistía? ¿Y si la sentencia no es justa? ¿Indulto? ¿Sabéis qué es eso para nosotros, hombres dignos? ¡El sonrojo! Y eso no puede ser. ¿Cuándo volveré? Quizá pronto. Quizá nunca. Pero sabed que siempre procuraré la justicia, y que los días más nobles de mi vida han sido ayer y hoy, por haber puesto mi alma entera en defensa del país."

(Una gran ovació i entusiàstiques aclamacions acullen aquestes darreres paraules de don Niceto Alcalà Zamora).

El senyor Alvaro de Albornoz digué, entre altres coses:

"No hemos triunfado, pero tampoco he-

mos sido vencidos. Venimos a responder, no ante la ley, porque rota la constitución, no hay ley; venimos a responder ante un poder de hecho.

No me importa la pena que pueda corresponderme, después de haber muerto honrosamente ese soldado, honra del país y del ejército, que se llamó Fermín Galán.

(El president crida l'atenció al processat, i aquest replica):

"No se alarme, señor presidente. Su campanilla podrá impedir que se hable de Galán; pero no que un día, no lejano, se grave su nombre en letras de oro".

De Largo Caballero és aquest paràgraf:

"Si Espanya segueix com ara, derivarà en quelcom més que en un moviment comunista".

INTENCIONS

L'AMOR PATERNAL DE L'ESTAT

Les coses que passen a Espanya, si no fessin plorar, farien riure. Ara, a més de plorar, fan fàstic. Aquest és el país on poden passar les coses més absurdes, més estrafolàries, més illògiques, més extravagants: que a Maura, que no sabia escriure, el fessin de l'Acadèmia; que Cambó, que en el fons és un pobre home, tingui fama de gran polític; que puguin ressuscitar, per a tornar a actuar, els cadàvers com Garcia Prieto; que Alba, que ha viscut els sis anys de Dictadura al Claridge de París, sigui un home nou, etc., etc.

No acabariem mai si seguïem per aquest camí. Espanya és el país on poden passar les coses que no poden passar en cap altre país del món. No coses terribles, truculentes i melodramàtiques. Coses pitjors: coses ximples.

Les coses d'Espanya sempre han fet riure molta gent, molta gent que no en sortia perjudicada. A nosaltres, si no plorar, sempre ens han fet fàstic. Aquestes coses, certament de coses.

La següent, com exemple:

El Sol, en el número del passat dissabte, publica el solt que transcrivim: "Jimena, 20 (4 t.). — Suplicamos que inserte en el diario de su digna dirección el telegrama que en este día dirigimos al presidente del Consejo de ministros — que en una recent encuesta oberta per un setmanari madrileny sobre quin llibre li ha causat més impressió, ha contestat que Mi vida, de Trotzsky —, que dice lo siguiente:

Suplicamos a V. E. resuelva por telégrafo crisis de trabajo de este pueblo, que ha llegado a un extremo angustioso. Produce pena y vergüenza ver a los obreros hambrientos... — censura — Este Ayuntamiento ha pedido 26.000 pesetas al Gobierno, no como donativo, sino como préstamo, para reintegrar en varios años, y para invertir las en obras de utilidad pública, cuya inversión ha sido justificada ante el Gobernador de Jaén. Honradamente creemos que es obligación primordial del Estado atender estas calamidades, que no ha provocado nadie, antes que subvencionar Exposiciones y otras cosas que se hicieron para demostrar que somos ricos. — Andrés Garrido, administrador de Correos; Pedro Morales, concejal; Pedro Salcedo, propietario y abogado; Manuel González de Tejada, concejal y propietario; Eduardo Terrón, notario; Pedro Jacinto Torres, propietario; Sebastián Polo, farmacéutico; Juan Pedro Roa Molina, cura párroco; Emilio Martínez y Pedro Ysmán, maestros nacionales; Bartolomé Martínez, Ildefonso Salcedo, médicos."

El Sol encapçala el solt amb aquests titulars: Un pueblo que pide 26.000 pesetas y no se las dan.

Jimena és un poble de la província de Jaén, corresponent al partit judicial de Mancha Real. Té tres mil tres-cents cinquanta-cinc habitants — segons el cens de 1920. — Ara, amb tanta riquesa i prosperitat, és molt possible que el cens hagi disminuït. L'estació és a deu quilòmetres. Produïx figues, magranes i oli.

Lluitar fins aconseguir el triomf, que aconseguirem. I el triomf és la República.

LA SENTENCIA

La sentència? Comparada amb la petició que feia de penes el fiscal, és un triomf absolut per les defenses. Sis mesos i un dia, però amb els avantatges de la llibertat condicional. Com si diguéssim, sentència per no dir que se'ls felicita a tots per la seva gesta.

Dimarts, a les cinc de la tarda, foren alliberats els condemnats, menys els senyors Albornoz i Galarza, per estar reclamats per altres processos.

En veure'ls sortir de la presó, la immensa gernació que els esperava prorrompé en aplaudiments i llençà crits ben significatius. La policia va donar diverses càrregues.

El senyor Alcalà Zamora fou portat a les espatlles dels més entusiastes fins a l'automòbil que l'esperava.

I fins a una altra!

Es preparen les eleccions. S'han restablert les garanties! Decididament, anem cap a la Normalitat! Quin sarcasme!

CARA I CREU

Llegim: "Homenatge a un periodista".

I més avall: "Un altre periodista condemnat a presó".

Es veu que això dels homenatges uns ho entenen d'una manera i els altres d'una altra. "Todo es según el color..."

EL CÚMUL DE LA RAPIDESA

Haver-hi un indult abans d'ésser dictada la última pena.

CRISI?

Torna a parlar-se, amb bastant fonament, de certs canvis en el Consell de Ministres.

Però nosaltres no ho creiem. Com pot haver-hi crisi, si anem tan bé?

ANADA I TORNADA

El capità Garcia Miranda, que recentment havia estat alliberat, torna a ésser a Montjuïc, presoner per ordre del Capità General.

Entre els elements addictes al règim... que vindrà, aquests bitllets ens són facilitats gratuïtament.

JUSTICIA SECA

Han estat jutjats en Consell de Guerra els firmants del manifest revolucionari de desembre.

¿Quan ho seran els que van contribuir al cop d'Estat del 13 de setembre?

¿Quan els dictadors i dictadoretges hem hagut de patir durant més de sis anys?

¿Quan, a la fi, es farà justícia?

AIXÒ ÉS FEINA BONA

Els vallencs, cansats de veure's explotar per la Companyia subministradora de fluid elèctric, van fundar temps enrera una Cooperativa Elèctrica.

I la Cooperativa ha estat un bon negoci: vora 100.000 pessetes, a l'any, de beneficis.

¿Per què no imiten l'exemple de la ciutat del Camp altres pobles i ciutats de Catalunya?

UN EX-HOME

Ramiro de Maeztu, membre distingit de la Unió Monàrquica, ha dit que "els cacics eren l'aristocràcia política i natural d'Espanya".

De l'Espanya monàrquica — volia dir.

D'acord, completament d'acord.

QUI SAPI...

Ha quedat demostrat — en contra de tots els falsos testimonis — que el moviment de desembre tendia a evitar l'anarquia.

No hi havia, doncs, pel que es veu, altre anarquista que l'anarquista de Terrassa...

I potser, ben mirat, l'únic "anarquista", al capdavant, serà el senyor Cambó.

BEN CERT!

"Parlar de temptativa anarquista — ha dit Ossorio i Gallardo en la seva defensa —, es propi tan sols de gent incapaç de discórrer".

Funció benèfica

Aquesta nit, al Centre Republicà de la Barceloneta s'hi celebra una funció a benefici d'un soci de l'entitat, malalt de fa molt temps. S'hi representa "Paca la Telefonista", del mestre Daniel, representada pel quadro escènic de la Societat, amb la cooperació d'artistes de sarsuela prestigiosos. La Teresa Idel, En Fabregat. El protagonista serà representat pel senyor Segura, germà del director de la companyia de la Saus. A més d'un acte de concert en el qual hi cantaran Matilde Vázquez, Elena Darimón, A. Ventós, R. Mayral, Miret i Fabregat. En Pere Segura hi recitarà un monòleg del seu repertori.

L'acte promet veure's molt concorregut. Els republicans de la Barceloneta no desdiuen de la raça.

Libres que recomanem als nostres amics els obrers:

"El aire podrido", d'Angel Samblancat.

"La Monja", de Diderot.

"Los hombres de la Dictadura", de Joaquim Maurín.

"El roig i el negre", de Stendhal.

"Venus i els bàrbars", de Lluís Capdevila.

"Nueva Creación", de Fermín Galán.

"Catalunya sota la dictadura", d'Artur Perucho.

Una bona escombrada, treure tot ço que faci pudor de vell, d'arnat, de podrit, per alt que estigui.

Aquesta és la nostra tasca.

La sinceritat electoral

Si això del sufragi no fos una cosa tan seriosa, creguem que n'hi hauria per prendre-s'ho ben a la fresca. A partir del dia que el general Berenguer va pujar al Poder, començà a córrer la parauleta sinceritat i, acompanyada de la ràbia, feia d'allò més bonic. Però heu-vos ací que la cosa va anar-se embolicant, el general successor de Primo de Rivera va enfarregar-se de la mateixa sinceritat que escridassava, i un bon dia va presentar la dimissió de tot el govern que presidia... per a reenganxar-se com a ministre del Consell que tenim encara.

Empeltat pel seu company, l'actual ministre de la Governació ha deixat anar diverses vegades les malastrugues paraules sinceritat rabiosa. I, amb tota la bona fe que ha de demostrar tenir un ministre, diu que les eleccions es faran legalment, sense embuts, i citant com a botó de mostra els governs civils de les "províncies", en mans de cinquanta amics dels qui ocupen els més alts càrrecs de la nació.

Un dia—en canviar els governadors—varen voler-nos fer creure que tots aquests senyors que representen el govern a cada capital tenien ordres concretes de no ficar per res cullerada en l'assumpte electoral. És més, en un discurs, se'ls va dir col·lectivament que la seva única missió era vetllar per l'ordre públic...

Però (sempre hi ha d'haver un però) cada dia llegim als diaris que el futur candidat "Fulano" ha visitat el governador; que cert sector polític ha convidat a un banquet a un altre; que les comissions "tals" li han ofert els seus respectes. No hi ha dubte que s'està treballant per la rabiosa sinceritat electoral!

No hi podem fer més; som dels incrèduls. Ens han amagat tantes vegades l'ou, hem vist tantes tupinades en el curs de les lluites electorals, que no creiem cap de les parauletes que ens puguin engegar els qui diuen vetllar per la legalitat. Som sincers, eh? A nosaltres les coses ens agraden clares, com més clares millor. Si volen fer-nos canviar de paper, que privin aquestes converses secretes dels futurs candidats amb els governadors, que aquests sopin a casa cada dia i que treguin la careta als cacics dels pobles que ja tornen a sortir.

Així i tot, encara ens costaria de creure en res...

DOMÈNEC DIUMENGE

Espurnes de la setmana

Ha estat impossible, a Barcelona, l'aliança dels republicans.

No és culpa de la nova Esquerra Republicana, integrada pels elements més heroics de les passades i presents conspiracions.

La llàstima és que els nostres amics Bofill i Mates i Rovira i Virgili no s'hagin adonat de la immensa responsabilitat política que els ha caigut damunt, en no pactar.

Amb el pacte electoral s'anava de dret a les majories municipals, a fer un Municipi republicà i catalanista, que hauria actuat, de fet, com una Junta revolucionària.

Sense el pacte, és evident que, en ajuntar els vots, es veurà quina és la voluntat catalanista i republicana del poble de Barcelona, però la majoria municipal se l'endurà la "Lliga".

"Que no es presentin! — diuen els homes del nou Partit Catalanista Republicà als elements joves i ardents de l'Esquerra Republicana —, i llavors guanyarem nosaltres.

En política, les forces no poden mai deixar de bellugar-se. Cal estar en tota actuació i no deixar de perdre ocasió de manifestar-se políticament. Seria massa còmode deixar a les mans d'un partit centrista—com el mateix s'ha batejat—, o sia als elements d'Acció Catalana Republicana, les forces eminentment esquerranes de Catalunya.

Això no vol pas dir que els elements d'esquerra hagin de combatre precisament als seus afins, sinó que tenen davant el front monàrquic de la "Lliga Regionalista", cada cop més reaccionari i més allunyat de l'esperit de Prat de la Riba.

Adagis vells arreglats de nou

Monarquia? República i Catalunya!

Es a dir que el que deu fer el partit Esquerra Republicana de Catalunya és considerar com adversaris el Partit Catalanista Republicà i com a enemics els partits monàrquics i dretans de Catalunya.

La lluita electoral es presentarà, si més no, ben clarament. A una banda els de la "Lliga", a l'altra els republicans en els dos matisos ben divergents els nou vinguts, sense cap mena d'historial polític de tradició liberal, car fins fa vuit anys encara eren a la "Lliga Regionalista" i sota els auspicis de la "Lliga Espiritual de Montserrat", molts d'ells, i els que han heretat la tradició de la U. F. N. R., del "Bloc Nacionalista Republicà", que va treure 12.000 vots en les eleccions de 1916 i la vida de sacrificis de tots els homes que són la seva bandera, començant per Francesc Layret.

Es evident que és una llàstima que els republicans no s'hagin agermanat com ho demana el poble; però ja que això no ha pogut fer-se, si més no, en la nova actuació cal que es respectin les seves figures.

Elector: vota la candidatura més afí a la teva espiritualitat política i revolucionària. Pensa que ara l'Ajuntament ha d'ésser una Junta revolucionària.

I una junta revolucionària no ho poden pas ésser aquells que són advocats de les grans empreses, dels monopolis dictatorials, dels negocis embrutidors i fantàstics.

Elector: vota el reclús, l'exiliat, el que ha estat a la presó per tu, el que és a l'exili per tu, el que ha anat pel món, perseguit per totes les policies, que són una xarxa reaccionària.

Elector: vota els homes que són la bandera de la revolució de desembre, que no s'ha acabat pas.

Elector: vota els candidats que van a l'Ajuntament a combatre tots els negocis bruts, a netejar l'ambient.

Cal que tots els Ajuntaments de Catalunya tinguin una majoria republicana i catalanista. Cal que tots els Ajuntaments de Catalunya compreguin l'hora greu per què passa el país. Cal que tots els Ajuntaments de Catalunya estiguin organitzats de tal manera que facin factible l'organització de l'ordre i de la disciplina republicana quan es realitzi el canvi de règim, que no pot trigar gaire a venir.

Es per aquesta raó, lector, que et preguem que votis els candidats més d'acord amb la teva ideologia de Catalunya i República, però que aquests homes estiguin convençuts que són ben dignes de la teva representació municipal.

Cal que pensis, lector amic, que l'Ajuntament catalanista i republicà no pot votar quantitats a los "leales del régimen" i que no hi ha hagut un sol regidor a Barcelona que, seguint l'exemple de l'Ajuntament de Madrid, hagi tingut la valentia de demanar que cooperi l'Ajuntament de Barcelona a la subscripció pro víctimes de desembre, com ho han fet els socialistes i els republicans madrilenys!

Es necessari que vagin homes als Ajuntaments que no tornin a marxar amb el pas de be satisfet amb què varen abandonar l'autoritat municipal quan els nouvinguts directorials els en treien sense cap mirament.

Quins pobres continuadors han deixat a Barcelona els noms de Rafael de Casanova i de Fivaller!

El nou Ajuntament ha de carregar amb el pes de fer complir les responsabilitats de l'Ajuntament de la Dictadura.

El rei per força

Es el títol de la comèdia, en quatre actes, del nostre company Lluís Capdevila.

L'únic exemple de dignitat política l'ha donat Lluís Companys no volent anar a ocupar el seu lloc de regidor, perquè el nomenament procedia de la Dictadura segona. Els altres han acceptat i s'hi han acomodat.

Cal que la gent jove que vagi a l'Ajuntament estigui disposada a ésser combativa i revolucionària.

Pobre Ajuntament, si cau en mans de la Lliga! Pobre Ajuntament, si cau en mans dels mitjos liberals!

Cal que l'Ajuntament sigui, de fet, eminentment republicà i eminentment catalanista!

No us faci pas por el mot revolucionari. Avui revolucionari vol dir ordre i disciplina. És l'home d'ordre el que vol dir anarquia i desfeta nacional.

Els darrers esdeveniments

MADRID

Són ja de sobres coneguts els fets ocorreguts a la capital d'Espanya i les topades entre la força pública i els estudiants. Aquesta vegada, però, la joventut de la Facultat no ha tirat sols pedres a la policia. Hissant la bandera roja al cim més alt de l'edifici i armats de revòlvers, es creuaren — diuen — més de quatre mil dispars. Sembla que la policia va haver-se de retirar i fou enviada la guàrdia-civil, que tingué una mort.

Total, un matí de sang, una trentena de víctimes, i la gent pels balcons cridant: Visca la República!

VALENCIA

Cinc mil persones en correcta manifestació. Cants de "La Marsellesa" — l'himne de les multituds — i unes conclusions demanant l'Amnistia al governador.

Ni una càrrega ni una sola demostració per part de la força pública, i la manifestació es desfilà pacíficament.

L'actitud de la policia valenciana ha meregut els elogis més sincers. La de Madrid ha provocat, una vegada més, la indignació.

SEVILLA

Andalusia és, potser, la regió espanyola que passa més gana. Els jornals vergonyosament petits, la gent maltractada, s'han adonat que corre sang per les venes i han assaltat unes tendes de queviures, un mercat, un forn...

La gana fa fer moltes coses.

Per això, en lloc de criticar els sevillans que han volgut menjar per la força, els diem: no mogueu gatzara inútil. Tota Espanya us donarà la mà.

ULTIMA HORA

A l'hora de tancar aquest número, ens innovem dels fets de la Universitat, entre estudiants i policies.

Ens diuen que a la Universitat hom hissa la bandera roja, que cremaren certs retrats, que donaren certs visques.

I que hi hagué cops de pedra i trets en abundor entre la policia i els estudiants.

Hi ha molta maror, hi ha molta maror, encara que hom vulgui negar-ho!

P. E. P. — Aniran.

J. A. — Un xic retallada, anirà també.

J. V. — Es publicarà.

F. R. — Amic, no hi ha res a fer amb això. No pot pas publicar-se.

A. M. — Molt escurçada, anirà.

F. C. — En torn de publicació.

M. C. — Us diem el mateix.

T. R. S. — Massa llarg. De tant que ho és, es fa pesat.

M. Ll. — Tot i lamentant-ho, us hem de dir que no és publicable. Feu altres coses, que vós teniu aptituds per poder-ho fer. Es qüestió de paciència.

Imp. "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8